

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [sv](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

švédčina

Swipe to change

Vykonávanie dôkazov

Švédsko

1 Dôkazné bremeno**1.1 Aké sú pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena?**

Švédske právo sa zakladá na zásadách dôkazných prostriedkov a prípustnosti dôkazov. Na základe dôkladného posúdenia všetkých skutočností, ktoré sa vo veci vyskytnú, musí súd rozhodnúť o tom, čo bolo dokázané. O význame dôkazov rozhoduje súd.

V judikatúre sú zavedené určité pravidlá týkajúce sa prípustnosti dôkazov, ktoré sa vzťahujú aj na rozdelenie dôkazného bremena. Veľmi zjednodušené povedané hlavné pravidlo, z ktorého existuje množstvo výnimiek, spočíva v tom, že ten, kto niečo tvrdí, musí svoje tvrdenie aj dokázať. Ak je pre jedného účastníka jednoduchšie zabezpečiť dôkaz o určitej skutočnosti, dôkazné bremeno často nesie on. Ak má účastník problém poskytnúť dôkaz o určitej okolnosti, táto skutočnosť môže tiež zohrávať dôležitú úlohu pri rozdelení dôkazného bremena. Ak niekto napríklad požaduje zaplatenie dlhu, musí dokázať, že má voči protistrane pohľadávku. Ak sa protistrana bráni tým, že platba sa už uskutočnila, potom musí dôkazné bremeno niesť ona. V prípadoch zodpovednosti za škodu nesie dôkazné bremeno zvyčajne účastník, ktorý tvrdí, že utrpel škodu. Môže sa stať aj to, že dôkazné bremeno týkajúce sa určitej skutočnosti sa prenesie.

Ak nie sú predložené dôkazy dostatočne spoľahlivé, súd nemôže predmetnú okolnosť využiť ako základ svojho skúmania. Ak ide napríklad o odhad výšky vzniknutej škody, súd môže na základe existujúcej výnimky v prípade, že dôkaz o výške škody nie je možné alebo je len veľmi ťažko možné získať, odhadnúť primeranú výšku škody.

1.2 Existujú pravidlá, ktoré vylučujú určité skutočnosti z dôkazného bremena? V ktorých prípadoch? Je možné predložiť dôkazy s cieľom dokázať, že konkrétne právne domnienky sú neplatné?

Pozri odpoveď na otázku č. 1.1.

1.3 Do akej miery musí byť súd presvedčený o určitej skutočnosti, aby na jej základe rozhodol?

Požiadavky stanovené pre závažnosť dôkazov sa líšia v závislosti od konkrétnej veci. V občianskoprávných veciach je zvyčajnou požiadavkou nutnosť potvrdenia predmetnej skutočnosti. Na niektoré občianskoprávne veci sa môže vzťahovať menej prísna požiadavka na dôkazy. Príkladom môžu byť prípady zákazníckych poisťných zmlúv, pri ktorých sa považuje za dostatočné, že poisťovaná udalosť sa pravdepodobnejšie stala ako nestala.

2 Získavanie dôkazov**2.1 Vyžaduje si získavanie dôkazov vždy podanie strany alebo môže sudca v určitých prípadoch získať dôkazy aj z vlastnej iniciatívy?**

Za predloženie dôkazov zodpovedajú samotní účastníci. V indispozičných prípadoch, t. j. v prípadoch, keď účastníci nedokážu dospieť k zmierneniu, môže súd v danej veci využiť dôkaz, o ktorý nepožiadali žiadny z účastníkov. V prípadoch, ktoré sa týkajú opatrovníckych práv alebo práv na styk s dieťaťom, tak môže súd rozhodnúť, že vykonávanie dokazovania sa musí doplniť o ďalší dôkaz. V občianskoprávných veciach, v ktorých účastníci dokážu dospieť k zmierneniu (dispozičné prípady), súd nesmie využiť nový dôkaz na základe vlastného uváženia.

2.2 Aké kroky budú nasledovať v prípade, ak súd schváli žiadosť strany o získanie dôkazov?

Dôkaz sa predloží na hlavnom pojednávaní.

2.3 V ktorých prípadoch môže súd zamietnuť žiadosť strany o získanie dôkazov?

Súd môže zamietnuť dôkaz, ak sa účastník snaží dokázať skutočnosť, ktorá nie je pre danú vec relevantná. Týka sa to aj situácie, keď sa dôkaz nepožaduje, alebo ak by dôkaz jednoznačne nemal žiadny účinok. Okrem toho existujú pravidlá, podľa ktorých sa môže písomné svedectvo zväziť iba za určitých výnimočných okolností.

2.4 Aké rôzne dôkazné prostriedky existujú?

Vo Švédsku existuje v zásade päť rôznych základných druhov dôkazov (dôkazných prostriedkov). Sú to:

listinný dôkaz,
výsluch svedkov,
výsluch účastníka,
výsluch znalca,
ohliadka.

2.5 Aké sú spôsoby získania dôkazov od svedkov a líšia sa tieto spôsoby od spôsobov, ktoré sa využívajú na získanie dôkazov od svedkov – znalcov? Aké sú pravidlá týkajúce sa predkladania písomných dôkazov a znaleckých správ / posudkov?

Vo všeobecnosti platí, že svedok sa vypočúva ústne pred súdom. Na písomné svedecké výpovede sa nesmie odvolávať. S povolením súdu však svedok môže na osvieženie pamäti používať poznámky. Ak súd neurčí inak, výsluch začne účastník, ktorý povolal svedka (nazýva sa to priamy výsluch). Potom dostane príležitosť vypočuť svedka aj protistrana (krížový výsluch).

V prípade vyjadrenia znalca je základným pravidlom, že znalec podáva vyjadrenie písomne. Ak o to niektorý z účastníkov požiada a jednoznačne to má význam, znalec môže byť vypočutý počas konania aj ústne. Ústny výsluch sa uskutoční aj vtedy, ak je priamy výsluch pred súdom dôležitý.

Ak sa má vec určiť po hlavnom pojednávaní (napr. s cieľom vypočuť svedka), písomná svedecká výpoveď a vyjadrenie znalca sa musia v zásade čítať nahlas na pojednávaní, aby súd mohol materiál vo svojom rozsudku zohľadniť. Sú však môže rozhodnúť, že písomná výpoveď sa považuje na hlavnom pojednávaní za vypočutú aj bez toho, aby ju bolo potrebné na hlavnom pojednávaní čítať nahlas.

2.6 Majú niektoré dôkazné prostriedky väčšiu dôkaznú silu ako ostatné?

Vo švédskom práve sa uplatňuje zásada prípustnosti dôkazov. Okrem iného to znamená, že v práve nie je stanovený súbor zásad týkajúcich sa závažnosti jednotlivých dôkazov. Namiesto toho vykoná súd nezávislé posúdenie všetkých skutočností a rozhodne, čo sa môže považovať v danej veci za dôkaz.

2.7 Sú niektoré spôsoby dokazovania v záujme preukázania určitých skutočností povinné?

Zásada prípustnosti dôkazov znamená, že neexistujú žiadne pravidlá, podľa ktorých by sa určovalo, aké druhy dôkazov sa vyžadujú v konkrétnych situáciách. Namiesto toho vykoná súd pri zisťovaní toho, čo sa dokázalo, celkové posúdenie okolností prípadu.

2.8 Sú svedkovia podľa zákona povinní svedčiť?

Vo švédskom práve platí všeobecná povinnosť vypovedať. Znamená to, že osoba predvolaná ako svedok je povinná vypovedať.

2.9 V akých prípadoch môžu odmietnuť vypovedať?

Osoba nie je povinná vypovedať vo veci, ktorej účastníkom je jej blízky príbuzný. Svedok sa môže odmietnuť vyjadriť k určitej skutočnosti, ak by bol svojím vyhlásením nútený odhaliť, že spáchal trestný alebo nečestný čin. Za určitých okolností tiež môže odmietnuť odhaliť obchodné tajomstvá. Pre niektoré kategórie povolání, napríklad zdravotníckych pracovníkov, platia v rámci povinnosti vypovedať určité obmedzenia.

2.10 Možno osobu, ktorá odmieta svedčiť, sankcionovať alebo prinútiť vypovedať?

Osoba, ktorá sa má vypočuť ako svedok, je predvolaná na pojednávanie pod hrozbou pokuty. Ak sa svedok nedostaví a ani svoju neúčast' dostatočne neodôvodní, napríklad chorobou, uloží sa mu pokuta. Ak sa svedok nedostaví, súd môže rozhodnúť aj o jeho predvedení pred súd políciou. Súd môže nakoniec osobu, ktorá odmieta vypovedať bez oprávneného dôvodu na odmietnutie odpovedať na otázky, zadržať.

2.11 Existujú osoby, od ktorých nemožno získať svedeckú výpoveď?

Ak má osoba predvolaná ako svedok menej než 15 rokov alebo trpí duševnou poruchou, súd preskúma, či môže byť táto osoba vypočutá ako svedok a príslušné okolnosti zohľadní. Pozri tiež oddiel 2.9.

2.12 Aká je úloha sudcu a strán pri vypočúvaní svedka? Za akých podmienok môže byť svedok vypočutý prostredníctvom videokonferencie alebo iných technických prostriedkov?

Výsluch svedka začína zvyčajne účastník, ktorý svedka povolal (priamy výsluch). Potom môže svedkovi kásť otázky protistrana (krížový výsluch). Po dokončení krížového výsluchu môže svedkovi položiť doplňujúce otázky súd a účastník, ktorý svedka povolal. Súd zamietne otázky, ktoré nemajú zjavný súvis s prípadom, alebo otázky, ktoré sú akýmkoľvek iným spôsobom mátuce alebo nevhodné.

Účastníci, svedkovia a ďalšie osoby, ktoré sa majú zúčastniť súdneho pojednávania, musia byť schopné zúčastniť sa na diaľku prostredníctvom videospojenia, ak je to možné. Základným pravidlom však zostáva, že osoby, ktoré sa majú konania zúčastniť, sa musia pred súd dostaviť osobne.

Svedka možno vypo

2.13 Bude sa moja vlastná výpoveď považovať za dôkaz v prípade, ak som účastníkom konania?

čúť aj cez telefón, ak je to vhodné vzhľadom na príslušné náklady, ktoré by svedkovi vznikli osobnou účasťou na súde, a dôležitosť vypočutia svedka osobne na pojednávaní.

3 Hodnotenie dôkazov

3.1 Podlieha súd obmedzeniam pri vydaní rozsudku v prípade, ak účastník nezískal dôkazy zákonným spôsobom?

Zásada prípustnosti dôkazov znamená, že existujú len určité vzácné výnimky, kedy je určitý druh dôkazov zakázané použiť. Získanie dôkazu nepovoleným spôsobom však v zásade nie je prekážkou použitia dôkazu na súdnom konaní. Pri posudzovaní závažnosti dôkazov sa však takémuto dôkazu môže prisúdiť obmedzená dôkazná hodnota.

3.2 Bude sa moja vlastná výpoveď považovať za dôkaz v prípade, ak som účastníkom konania?

Účastník nemôže vypovedať ako svedok, ale namiesto toho musí vypovedať pod prísahou, ak nesie trestnoprávnu zodpovednosť za správnosť informácií, ktoré poskytuje.

Posledná aktualizácia: 05/11/2015

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.